

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
19 oktober 2007		EP/EIS / 7122495	1

Onderwerp

Verslag Raad voor Concurrentievermogen 27 en 28 september 2007

Mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wordt u hierbij het verslag aangeboden van de Raad voor Concurrentievermogen van 27 en 28 september jongstleden. Nederland werd tijdens het informele *ministers-only* diner aan de vooravond van deze Raad vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken. Tijdens de Raad zelf werd Nederland vertegenwoordigd door de plaatsvervangende Permanent Vertegenwoordiger bij de Europese Unie.

De Raad viel in grofweg twee delen uiteen. In de ochtend vond een oriënterend debat plaats over de wijze waarop industriebeleid, het stimuleren van elektronische vaardigheden (*e-skills*) en het MKB-beleid de concurrentiekracht van Europa kunnen bevorderen. Op de Raad voor Concurrentievermogen van 22 en 23 november zal hierover één pakket raadsconclusies worden aangenomen. Het Portugese voorzitterschap leidde het onderwerp in door een korte weergave van het informele *ministers-only* diner te geven waar gesproken werd over globalisering en het Europese industriebeleid.

Vervolgens richtte het debat zich in de middag op de stimulering van innovatie in Europa op basis van een aantal gezamenlijke technologie initiatieven (JTI's) en het artikel 169-initiatief *Ambient Assisted Living*. Nederland is altijd een groot pleitbezorger geweest van deze initiatieven en heeft herhaaldelijk aangedrongen op zo spoedig mogelijke uitwerking daarvan. Naar verwachting zullen de JTI's en het artikel 169-initiatief ter besluitvorming worden voorgelegd aan de Raad voor Concurrentievermogen van 22 en 23 november.

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30

Doorkiesnummer
070-3796341

Telefax
070-3797014

Hoofdkantoor
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Telefoon (070) 379 89 11
Telefax (070) 347 40 81
Email ezpost@minez.nl
Website www.minez.nl

Behandeld door
Wendela Slot

Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

Tot slot gaven het voorzitterschap en de Commissie informatie over een groot aantal diverspunten. Op deze Raad vond geen besluitvorming plaats. Een uitgebreid verslag van de Raad vindt u in de bijlage bij deze brief.

De eerstvolgende Raad voor Concurrentievermogen vindt plaats op 22 en 23 november.

(w.g.) Maria J. A. van der Hoeven

VERSLAG RAAD VOOR CONCURRENTIEVERMOGEN 27-28 SEPTEMBER

Concurrentievermogen

In één tafelronde werd gesproken over de *mid-term review* industriebeleid, elektronische vaardigheden (*e-skills*) en de *mid-term review* MKB-beleid. Op de Raad voor Concurrentievermogen van 22 en 23 november zal hierover één pakket raadsconclusies worden aangenomen. Tijdens de discussie ging de meeste aandacht uit naar het Europese industriebeleid in het licht van de globalisering.

Het Portugese voorzitterschap leidde de discussie in door een korte weergave van het informele *ministers-only* diner op de vooravond van de Raad te geven waar globalisering en het Europese industriebeleid tevens onderwerp van discussie was. Volgens de voorzitter dient het concurrentievermogen, nu de economische situatie in de EU beter is dan in de VS, te worden verbeterd door een verdieping van de interne markt. Energie en financiële diensten werden daarbij, onder andere door Nederland, als voorbeeld genoemd. Daarnaast is een geïntegreerde benadering van klimaat, energie, industriebeleid van belang. Tot slot, werd de externe dimensie van het concurrentievermogen aangestipt, met nadruk op het belang van open markten, zowel binnen de EU als in de relatie van de EU met derde landen. Daarbij werd met name het belang van de relaties met de VS, Brazilië, China en India onderstreept.

Commissaris Verheugen noemde als belangrijke voorwaarden voor open markten: duidelijke en eerlijke regels, *level playing field*, wederkerigheid, geïntegreerde benadering industriebeleid en internationale standaardisatie. Tevens vroeg hij aandacht voor het belang van de toegang tot grondstoffen. Meerdere lidstaten sloten zich daarbij aan. Niet alleen de toevoer van grondstoffen is van belang maar ook de optimale benutting van de beschikbare grondstoffen d.m.v. innovatie. Volgens Verheugen zullen er over 10-15 jaar grotere problemen met grondstoffen zijn dan met energie. Voorts stelde hij dat het concurrentievermogen zich goed ontwikkelt en dat voortgegaan dient te worden met de horizontale en sectorale initiatieven van het Europese industriebeleid. Daarnaast noemde hij als belangrijke aandachtspunten de doelstelling m.b.t. de reductie van administratieve lasten en het klimaatbeleid. Deze laatste zal gepaard moeten gaan met een stijging van de energie-efficiëntie en een duurzaam milieubeleid.

Volgens Commissaris Verheugen loopt de EU op het gebied van de e-skills duidelijk achter bij de VS. Een lange termijn e-skills strategie is daarom noodzakelijk. De lidstaten en de industrie dienen daarbij een hoofdrol te vervullen. De Commissie zal faciliterend optreden. Over het MKB-beleid merkte hij op dat het MKB zowel sociaal als economisch volop in de belangstelling staat. Commissaris Verheugen onderstreepte het '*think small first*' principe. Bij dit principe wordt gekeken naar de gevolgen van acties voor het MKB. Bij de komende *mid-term review* zullen mededinging, regionaal beleid en

plattelandsontwikkeling aan de orde komen. Daarnaast moet de dialoog met de lidstaten verder worden uitgebouwd. Tot slot zal het MKB een grotere rol krijgen bij de drie jaarscyclus van Lissabon. Het MKB vormt een groot potentieel aan groei en werkgelegenheid.

De meeste lidstaten verwelkomden tijdens hun interventie de *mid-term review* over het Europese industriebeleid. Meerdere lidstaten benadrukten daarbij de geïntegreerde benadering van klimaat, energie en industriebeleid. Bij een duurzaam industriebeleid moet echter gewaakt worden voor meer regelgeving. Enkele lidstaten vroegen in het kader van duurzaam industriebeleid aandacht voor fiscale prikkels. Meerdere lidstaten refereerden aan de constructieve dinerdiscussie.

Nederland ging tijdens haar interventie in op de wenselijkheid van een offensieve strategie van zowel bedrijven als van de overheid in het kader van de globalisering. Voor de overheid betekent dit inzetten op een combinatie van open markten en een actief industriebeleid. Er kan geen sprake zijn van een *laissez-faire* politiek. Mede in dit verband benadrukte Nederland het belang van een strategische alliantie met de industrie en het combineren van de ambities op het gebied van klimaatverandering met het versterken van het concurrentievermogen (onder andere door een duidelijk wettelijk kader, gelijk speelveld, versterking Europese R&D inspanningen, verruiming milieusteunkader voor duurzame en energiebesparende technologie). Nederland onderstreepte eveneens het belang van een gedegen MKB-beleid en het stimuleren van e-vaardigheden voor verdere economische groei in Europa. Ten aanzien van beide terreinen stelde Nederland dat het daarom een goede zaak is dat ook de EU hiervoor aandacht heeft, maar dat het primair een zaak is van de lidstaten.

Commissaris Verheugen besloot door te melden dat de gevoerde discussie meegenomen zal worden in de voorbereidingen van de Europese Raad van november as. en de voorbereidingen van de Lissabon *review* (Europese Voorjaarsraad 2008).

Gezamenlijke technologie initiatieven (JTI's)

Het middagdeel van de Raad stond in het teken van innovatie. Commissaris Potočnik presenteerde een viertal gezamenlijke technologie initiatieven (IMI, Artemis, Eniac en Clean Sky) gericht op het verbeteren van de publiekprivate samenwerking in Europa. De discussie tijdens de Raad richtte zich met name op de wijze waarop alle belanghebbenden (Commissie, industrie en lidstaten) betrokken kunnen worden.

Het voorzitterschap onderstreepte in een korte inleiding het belang van de JTI's als een belangrijke vernieuwing in het Zevende Kaderprogramma (KP7). De JTI's vormen een gedegen instrument om een grotere betrokkenheid van de industrie in KP7 te

bewerkstelligen. Spoedige besluitvorming is daarbij essentieel om het bedrijfsleven te laten zien dat Europa een goede partner is in publiekprivate samenwerking.

Commissaris Potočnik, verantwoordelijk voor IMI en Clean Sky, onderstreepte dat de JTI's één van de vlaggenscheppen is van Europa op het gebied van onderzoek. Hij verwees daarbij naar de unieke combinatie van een versterking van de concurrentiekracht met maatschappelijke doelstellingen. Ook Commissaris Reding, verantwoordelijk voor Artemis en Eniac, benadrukte het belang van deze initiatieven. Zij verwees daarbij naar de grote bijdrage die deze initiatieven kunnen leveren aan de toekomstige groei en banen in Europa. Deze initiatieven dragen ertoe bij dat Europa ook in de toekomst producten blijft maken die over de hele wereld zullen worden verkocht.

Tijdens de discussie beaamden vele lidstaten, waaronder Nederland, dat het van belang is om alle belanghebbenden (Commissie, industrie en lidstaten) een goede rol te geven binnen de JTI's. De voorgestelde communautaire rechtspersoonlijkheid biedt daarvoor voldoende mogelijkheden. Een verdere discussie over de rechtspersoonlijkheid werd dan ook niet wenselijk geacht. Met het oog op een snelle besluitvorming gaf het voorzitterschap aan nogmaals met het Europees Parlement te willen overleggen of de plenaire bespreking in het EP dat voorzien is in januari niet vervroegd zou kunnen worden. Dit zou een definitieve besluitvorming tijdens de Raad voor Concurrentievermogen van 22 en 23 november mogelijk maken, zodat de JTI's begin 2008 van start kunnen gaan.

Nederland sprak uit zeer verheugd te zijn dat er nu vier voorstellen op tafel liggen. Nederland heeft de komst van de JTI's altijd toegejuicht. Naast het belang van de JTI's voor Europa, zijn de vier JTI's ook voor Nederland zelf van belang. De Nederlandse industrie en kennisinstellingen zijn stevig gepositioneerd in de voorbereiding van de JTI's. Dit geldt in het bijzonder voor Artemis, Eniac en Clean Sky. Bovendien sluiten Artemis en Eniac goed aan op het Nederlandse innovatieprogramma 'Point One'. Daarnaast sluit Clean Sky goed aan bij het Nederlandse beleidskader voor de luchtvaart. Tenslotte kan Nederland goed bij IMI aansluiten dankzij opgedane ervaringsdeskundigheid met en in TI Pharma.

Artikel 169-initiatief 'Ambient Assisted Living'

Naast de JTI's werd in de middag ook gesproken over het artikel 169-initiatief 'Ambient Assisted Living' (AAL). Met artikel 169-initiatieven wordt een gezamenlijk Europees kader geschapen voor onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's van verschillende lidstaten. AAL is gericht op onderzoek en ontwikkeling van ICT-producten en diensten ter bevordering van de kwaliteit van leven van oudere mensen.

Het Portugese voorzitterschap gaf aan dat het artikel 169-initiatief AAL dient om de deelname van de Commissie te bewerkstelligen aan het gezamenlijke initiatief van verschillende lidstaten (waaronder Nederland) en de geassocieerde landen Israël, Noorwegen en Zwitserland.

Commissaris Reding onderstreepte dat vergrijzing zowel een economisch als een sociaal probleem is. ICT kan daarbij een belangrijke ondersteuning zijn zowel als het gaat om het verbeteren van de kwaliteit van leven, als om het verminderen van de kosten van medische en sociale zorg. Daarnaast biedt het onderzoeksprogramma ook nieuwe mogelijkheden voor het ontwikkelen van producten die elders in de wereld kunnen worden afgezet.

Tijdens de discussie werd vooral ingegaan op de vraag in hoeverre landen naast de centrale criteria ook nationale criteria mogen hanteren voor de selectie van projecten. Een aantal lidstaten, waaronder Nederland, onderstreepten het belang van centrale evaluatiecriteria om het gezamenlijke karakter en een gestroomlijnde uitvoering van het initiatief te waarborgen. Het vaststellen van centrale criteria voorkomt verwarring over de criteria voor deelnemende bedrijven en ongelijkheid tussen deelnemende landen. Een aantal andere lidstaten gaf aan juist belang te hechten aan nationale criteria. Deze lidstaten willen graag enige mate van beheer hebben over de eigen middelen en duplicatie van onderzoek voorkomen. Daarnaast gaven enkele lidstaten aan dat op Europees niveau naast wetenschappelijke excellentie, ook andere criteria moeten worden meegenomen zoals het socio-economische belang en de bijdrage die wordt geleverd aan het oplossen van maatschappelijke problemen. In reactie hierop stelde de Commissie dat criteria zoals de bijdrage aan oplossingen en de relevantie al worden meegenomen in de wegging, maar dat wetenschappelijk excellentie het leidende criteria is en zou moeten blijven.

Het voorzitterschap concludeerde dat lidstaten goed voor ogen moeten houden dat AAL een Europees platform is en er dus Europese mechanismen moeten worden gevonden voor de uitvoering en beheer van het programma. De zorg van een aantal lidstaten ten aanzien van de nationale controle over het budget zal daarbij worden meegenomen. De voorzitter verwacht tijdens de Raad voor Concurrentievermogen van 22 en 23 november conclusies aan te kunnen nemen over dit voorstel.

Diversen

Diversen – Europees Instituut voor Technologie

Het Portugese voorzitterschap lichtte kort de stand van zaken toe. Op basis van de wijzigingsvoorstellen van het Europees Parlement van 26 september jl. moet het volgens het Portugese voorzitterschap mogelijk zijn op inhoud tot een akkoord te komen. De wijzigingsvoorstellen van het EP richten zich voornamelijk op: (1) het veranderen van de naam van het EIT in 'Europees Instituut voor Innovatie en Technologie', (2) het omzetten

van diploma's en graden in het minder sterke EIT label op 'kwalificaties' en (3) het wettelijk autonoom maken van Kennis en Innovatie Gemeenschappen (KIG's) van het EIT. Inhoudelijk werd verder niet stilgestaan bij deze wijzigingsvoorstellen. Daarnaast speelt de kwestie van de financiering van het budget voor het EIT. Ten aanzien van deze financiering heeft de Commissie recentelijk een voorstel gedaan waarover tussen Raad en EP zal worden onderhandeld. Het voorzitterschap zal op basis van het mandaat van de Raad verder onderhandelen met het EP en hoopt de EIT-verordening eind van dit jaar in tweede lezing aan te kunnen nemen.

Diversen – Artikel 169-initiatief 'Eurostars'

Commissaris Potočnik lichtte kort het recentelijk gepresenteerde voorstel van de Commissie toe gericht op het ondersteunen van het R&D-intensieve MKB. Het op artikel 169 gebaseerde voorstel is gericht op de deelname van de Commissie aan het onderzoeksprogramma zoals opgesteld binnen Eureka-verband. Het programma zal beheerd en geïmplementeerd worden door het Eureka secretariaat. Op dit moment nemen er 22 EU-lidstaten, waaronder Nederland, en 5 geassocieerde landen deel aan het project. Het voorstel combineert het decentrale netwerk en de nabijheid tot het MKB van het Eureka programma met een centrale aanpak vanuit KP7. De Commissie gaf aan 100 miljoen te willen bijdragen voor de totale looptijd van KP7. Samen met de toegezegde bedragen vanuit de lidstaten komt de totale publieke bijdrage tot 2013 hiermee op 400 miljoen voor het totale programma.

Diversen - Timeshare richtlijn

Het Portugese voorzitterschap lichtte kort de stand van zaken toe. Bij de vervanging van de huidige *timeshare* richtlijn moet het juiste evenwicht worden gevonden tussen het belang van de consumenten en van de sector. Daarbij moet volgens het voorzitterschap overeenstemming worden bereikt over een aantal belangrijke vraagstukken, waaronder het niveau van harmonisatie en de samenhang met andere wetgeving. Op de Raad voor Concurrentievermogen van 22 en 23 november as. staat de richtlijn als vol agendapunt geagendeerd. Het voorzitterschap streeft naar een akkoord in eerste lezing.

Diversen – Herziening consumentenacquis

Commissaris Kuneva informeerde de Raad over een aantal belangrijke uitkomsten die de consultatie over het groenboek consumentenacquis tot nog toe hebben opgeleverd. Doel van de herziening van het consumentenacquis is het vereenvoudigen en verbeteren van het juridische raamwerk zodat het consumentenvertrouwen verder kan groeien en het MKB meer grensoverschrijdend kan verkopen. De Commissie probeert in de tweede helft van 2008 met een voorstel te komen.

Uit de inmiddels ontvangen reacties van lidstaten en het rapport van het Europees Parlement blijkt dat zij de visie van de Commissie in belangrijke mate delen. Uit de consultatie blijkt veel steun voor de gemengde aanpak met een horizontaal instrument

voor de gemeenschappelijke aspecten en verticale instrumenten voor sectorspecifieke aspecten. Volgens Commissaris Kuneva bleek uit de consultatie een grote mate van consensus over een aantal specifieke aspecten: de gemeenschappelijke definitie van consumenten en professionals, de lengte en voorwaarden van het herroepingsrecht, de definitie van de 'levering van goederen', het maken van grijze en zwarte lijsten van oneerlijke contractvoorwaarden op EU niveau, en het vereenvoudigen van precontractuele informatievereisten.

Diversen - Productveiligheid

Commissaris Kuneva informeerde de Raad kort over haar acties op het terrein van productveiligheid. Ze stelde dat het bestaande raamwerk adequaat is, maar dat de toepassing in de diverse lidstaten, met name op het terrein van handhaving nog eens goed tegen het licht moet worden gehouden. Vandaar dat zij samen met de lidstaten een inventarisatie houdt om het toezichtstelsel op consumentenproducten in de verschillende landen nog eens goed te bekijken. Commissaris Kuneva benadrukte eveneens het belang van het goede samengaan van de onderhandelingen over de zogenaamde 'Nieuwe Aanpak voor productregelgeving' en de algemene richtlijn productveiligheid (APV). De Nieuwe Aanpak houdt in dat de essentiële vereisten voor veiligheid, gezondheid en milieu in richtlijnen door middel van doelvoorschriften op Europees niveau worden vastgelegd.

Diversen - Betere regelgeving

Commissaris Verheugen informeerde de Raad over de onlangs opgezette *online* consultatie met als doel suggesties te krijgen vanuit het bedrijfsleven over hoe hun lasten kunnen worden teruggebracht. Hij refereerde daarbij aan de 25% reductiedoelstelling voor administratieve lasten in 2012 die de Raad is overeengekomen. Tevens informeerde hij de Raad over een op te zetten Europese *High Level Group*. Deze *High Level Group* heeft als opdracht om namens de belanghebbenden concrete suggesties te doen voor de vereenvoudiging van wetgeving, c.q. het reduceren van administratieve lasten. De *High Level Group* zal binnenkort onder leiding van Edmund Stoiber van start gaan.